

Lärohandledning F-5

Skräp i moffloras skog

Att delta i Skräpplockardagarna är ett bra sätt att starta en diskussion kring skräp. Om ni vill bygga ut skräpplockaraktiviteten kan ni använda vår berättelse om moffloras skogsdunge till att arbeta med både skräp, återvinning och konsumtion. Skräpplockningen kan genomföras antingen före, efter eller mitt i berättelsen för att koppla den till elevernas egen närmiljö. Välj ut de delar ni hinner med och tycker passar eller bygg ut med hjälp av materialet "Mofflor och människor", se sist i detta material.

För att få bukt med nedskräpningen är det viktigt att få en förståelse för varför det är dumt att skräpa ner. Om man inte förstår eller känner varför det är fel är det svårare att ändra sitt beteende. Med den pedagogiska metoden storyline kan eleverna leva sig in i en berättelse som öppnar för möjligheter att använda alla sinnen och skapa ett verkligt engagemang mot nedskräpning. Här beskriver vi hur ni kan arbeta med en storyline om mofflor och deras värld i samband med en skräpplockaraktivitet. Vår berättelse börjar så här...

Det dyker upp ett brev till barnen från några figurer som kallar sig mofflor, som bor i en skogsdunge i närheten. De är arga och besvikna, eftersom människorna har dumpat sina saker där de bor. De får inte längre plats och på olika sätt stör sakerna moffloras vardag. Därför har de skrivit ett brev som hamnat på er skola. Eleverna uppmanas att hjälpa mofflorna att ta reda på vilka det är som slängt sakerna och varför. De vill också ha hjälp med att få bort dem.

Hur tror du att skogsdungen och mofflorna ser ut?

Dela in eleverna i mindre grupper och låt dem fundera över hur moffloras skogsdunge såg ut innan skräpet kom dit. Ge varje grupp ett A3 och låt dem skriva eller rita dit sina idéer. Sätt upp papperen på väggen så att alla kan se idéerna. Skapa sedan dungen tillsammans, antingen genom att gemensamt rita den på ett stort papper eller genom att tillverka den – som en tavla eller som en modell som kan stå framme under hela arbetet.

Inom storyline fyller berättelsens huvudpersoner en viktig roll. För att eleverna lättare ska kunna leva sig in i hur mofflorna känner kan de rita eller tillverka egna mofflor och ge dem namn och personliga egenskaper.

Varför tror du att besökarna slängde sakerna i dungen?

Mofflorna förstår inte vad det är för saker som har lämnats i deras skog. Varför lämnades de kvar och vad används de till? Plocka fram några skräpföremål, kanske sådant ni hittat under er skräpplockning eller föremål som den elevgrupp du arbetar med kan ha en relation till. Låt eleverna fundera och sedan skriva eller rita hur det kan ha gått till när föremålen hamnade i skogsdungen. De kan även fundera mer generellt på varför vi ibland är oakt samma om våra saker eller slänger skräp i naturen. Prata om detta tillsammans eller i mindre grupper. Ni kan också gå vidare och diskutera vad mofflorna kan ha känt när de såg alla saker ligga i deras dunge och vad eleverna känner när de ser skräp som ligger i deras närmiljö.

Vad tror du att man kan göra med sakerna istället för att slänga dem?

Vad är egentligen skräp och vad kan istället ses som resurser? Vi ser ofta saker runt oss som vi kallar skräp eller sopor men betyder det att dessa föremål inte har något värde? Samla ihop elevernas idéer på återanvändningsområden på ett blädderblock (i text eller bild). Om ni vill kan ni sedan använda något av elevernas förslag om det är möjligt att genomföra. Annars kan ni låta elevernas förslag illustrera mångfalden av möjligheter. Det viktigaste är att eleverna får en känsla för att saker som vid första anblick är skräp, faktiskt ofta kan användas igen eller återvinnas.

Återvinn t.ex. papper genom att göra nytt av det gamla.

Vad tror du att du behöver för att överleva och ha ett bra liv?

Vissa saker som slängs har fortfarande ett värde, det kanske till och med fungerar som de var tänkta att göra. Vad behöver vi och vad begär vi? Låt eleverna dela in ett A4-papper i två spalter där den ena spalten får rubriken "Detta behöver jag" och den andra "Detta vill jag ha". Låt dem sedan rita eller skriva en stund i de två spalterna eller gör övningen tillsammans på tavlan. Uppmuntra eleverna att argumentera för varför sakerna ska vara i den högra eller vänstra spalten. Fråga dem varför de tror att vi har så många saker vi inte behöver. Diskutera vad man kan göra med saker som man inte behöver istället för att slänga dem, t.ex. ge bort dem, göra om dem, lämna till återvinning eller till second hand-butiker. Ni kan också använda värderingsövningar för att låta eleverna öva sig i att ta ställning och argumentera. Påståenden de kan ta ställning till kan t.ex. vara "Jag har leksaker hemma som jag inte använder." "Jag skulle vara lyckligare om jag hade fler saker." "Jag skulle kunna ge bort några av mina leksaker till någon annan." För exempel på värderingsövningar, se www.hsr.se/gronflagg.

Varför har vi de saker vi har? Vad är det som gör att vi vill ha just dem? Här kan ni med de äldre eleverna diskutera betydelsen av reklam.

Äter gråsuggor papper? Ta in några i klasrummet och undersök!

Vad händer med skräpet som hamnat i naturen?

Vill ni undersöka vad som händer med skräp när det hamnar i naturen kan ni spika eller surra fast skräp av olika sorter på en plankan. Använd de skräpföremål ni diskuterat tidigare eller välj föremål så att de står för olika typer av material. Ni kan exempelvis använda en bit papper eller tidning, wellpappsförpackningar, mjukplast, hårdplast och metall. Lägga ut plankan med skräpet nedåt, gärna täckt med löv, någonstans på skolgården där den inte är i vägen. Ta in plankan med jämna mellanrum för att se vad som har hänt och prata om det.

Mofflor och människor. Ett material om hållbar konsumtion

Övningarna ovan är hämtade ur vårt material "Mofflor och människor – en storyline om hållbar konsumtion", framtaget av Lisa Petri i samarbete med Håll Sverige Rent. Materialet i sin helhet finns att ladda hem på vår webbplats www.hsr.se/skrapplockardagar eller under ingången Skola & förskola/Tema Konsumtion. Det är utarbetat för att användas inom miljöcertifieringen Grön Flagg, ett verktyg som ska underlätta för skolor och förskolor att jobba strukturerat med miljöfrågor och hållbar utveckling efter egna förutsättningar. För att läsa mer om Grön Flagg gå in på Håll Sverige Rents hemsida www.hsr.se/gronflagg.

